

SAFRANBOLU HASAN DOĞAN
ÇOCUK EVLERİ SİTESİ
ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:

2023/18

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 30.05.2023 tarihli ve 2023/476 sayılı kararıyla oy birliği ile kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
KISALTMALAR.....	ii
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER	2
A. Merkez Hakkında Genel Bilgiler	2
B. Merkez Personeli.....	2
C. Koruma Altına Alınan Kişiler	3
III. TESPİT GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER	3
A. Fiziksel Koşullar	3
B. Yönetim ve Personelin Tutumu	4
1. İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesi, Disiplin ve Şikâyet Mekanizmaları.....	5
C. Sağlık, Bakım ve Psiko-Sosyal Servis Hizmetleri	5
D. Beslenme ve Yemekhane.....	6
E. Eğitim, Faaliyetler ve Günlük Yaşam	7
F. Dış Dünya İle İletişim, Ziyaret ve Ailelerle Etkileşim	8
IV. TAVSİYELER.....	9
A. Merkeze Yönelik Tavsiyeler.....	9
B. Safranbolu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye	9
C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Yönelik Tavsiye	9

m²	: metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 6701 sayılı Kanun’la, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT’in 1’inci maddesine göre Protokol’ün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele ya da cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun’un 9/1-ı bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun’un 2/1-k bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 6701 sayılı Kanun’un 9/1-j bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir.

5. Çocuk evleri sitesi; 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında koruma altına alınan çocukların, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ilgili yönetmelikleri doğrultusunda bakımlarının sağlandığı, aynı yerleşkede bulunan birden fazla ev tipi sosyal hizmet biriminden oluşan kuruluştur. Bu bağlamda Çocuk Evleri Sitelerine ziyaret gerçekleştirmek TİHEK’in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 17/11/2022 tarihinde Safranbolu Hasan Doğan Çocuk Evleri Müdürlüğüne¹ habersiz bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ..., ..., Sosyal Hizmet Uzmanı ... ve Kurumumuzun talebi doğrultusunda görevlendirilen bir psikolog ve bir doktor yer almıştır.

¹ Bundan sonra Merkez olarak ifade edilecektir.

7. Ziyaret, Merkez İdaresiyle yapılan ön görüşme ile başlamıştır. Ön görüşmede OPCAT ve UÖM hakkında bilgi verilmiş ve Kurumumuzun 6701 sayılı Kanun'dan kaynaklanan yetki ve sorumlulukları Merkez İdaresine aktarılmıştır. Görüşmenin ardından Merkezde kalan çocuklarla özel görüşmeler gerçekleştirilmiş akabinde ortak alanlar ve diğer bölümler ziyaret edilmiştir. Yapılan incelemeler ve ziyaretlerin ardından Merkez İdaresi ile son görüşme gerçekleştirilmiş ve ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, 22/09/2022 tarihli ve 2022/662 sayılı Kurul kararına ve Başkanlık makamının 16/11/2022 tarihli ve 15890 sayılı oluruna istinaden 17/11/2022 tarihinde, Safranbolu Hasan Doğan Çocuk Evleri Sitesine gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

A. Merkez Hakkında Genel Bilgiler

9. Merkez 1958 yılında Karabük ilinin Safranbolu İlçesinde hizmete başlamış olup 10722,96 m² açık alan üzerine kurulu 1605 m² kapalı alana sahip idari bina, çocuk evleri ve ortak yaşam alanlarından oluşmaktadır. Merkez, şehir merkezine yürüme mesafesinde olup ayrıca toplu taşıma araçları ile ulaşımına elverişlidir.

B. Merkez Personeli

10. Ziyaret tarihinde Müdürlükte elli personelin görev yaptığı öğrenilmiş olup Müdürlükte görev yapan meslek grupları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Meslek Grupları	
Müdür	Ambar Memuru
Müdür Yardımcısı	Bilgisayar İşletmeni
Sosyal Çalışmacı	Güvenlik Personeli
Hemşire	Temizlik Personeli
Öğretmen	Bekçi
Psikolog	Kaloriferci
Bakım Personeli	

C. Koruma Altına Alınan Kişiler

11. Müdürlük otuz altı çocuk kapasiteli olup ziyaret tarihinde otuz dört erkek ve dört kız çocuğun kayıtlı olup, kız çocukları üniversite yaş grubunda olmaları nedeniyle Kredi Yurtlar Kurumunun yurtlarında ikamet etmektedir.

III. TESPİT GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

12. Merkezde üç yaşam evi bulunmakta olup toplamda otuz altı çocuğa yatılı olarak hizmet verilmektedir. Çocukların odaları en fazla üç kişi olacak şekilde aşağıdaki gibi planlanmıştır:

YAŞAM EVİ ADI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI
C BLOK	4	12
D BLOK	4	12
E BLOK	4	12

13. Çocukların kaldıkları yaşam evlerinde dört oda, bir banyo, bir mutfak, bir salon, bir etüt ve bilgisayar odası bulunmakta olup odaların üç kişilik olduğu, açık mutfak ve salonun alt katta, çocuk odalarının ise üst katlarda olduğu görülmüştür.

14. Yaşam evleri doğalgaz ile ısınmakta olup çocukların kaldığı odalar ve ortak alanlar güneş ışığı alacak şekilde dizayn edilmiştir.

15. Merkez İdaresi ile yapılan görüşmelerde Merkezin büyük çapta bir onarım veya tadilatından geçmediği ve TSE erişilebilirlik standartlarına uygun olmadığı öğrenilmiştir.²

16. Heyet, ortak kullanım alanları ve çocukların odalarında yaptığı gözlemlerde ortak kullanım alanlarında iki çekyat, bir televizyon, bir oyun konsolu; çocukların odalarında ise her çocuk için bir baza, bir kıyafet dolabı, bir çalışma masası, bir kitaplık ve yastık, nevresim ve

² Erişilebilirlik mevzuatının en önemli bileşenlerinden biri standartlar olup ülkemizde erişilebilirlik standartları Türk Standartları Enstitüsünün erişilebilirlikle ilgili yayımlandığı standartlar olarak mevzuatla belirlenmiştir. Söz konusu standartlar çerçevesinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Erişilebilirlik Kılavuzu yayımlanmıştır. Bkz. Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Erişilebilirlik Kılavuzu, (E.T.20/3/2022) https://www.aile.gov.tr/media/65613/erisilebilirlik_kilavuzu_2021.pdf, Bakanlık yeni yapılan çocuk evlerinin de engelli çocuklar için erişilebilir olarak tasarlandığının altını çizmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, “Çocukevleri Yeniden Tasarlanıyor”, <https://www.csgb.gov.tr/haberler/cocuk-evleri-yeniden-tasarlaniyor/> , (E.T.8/2/2022)

yorgan gibi eşyaların bulunduğunu, çocuklar için risk teşkil edecek eşyaların bulunmadığını tespit etmiştir.

17. Evlerin merdivenleri çocukların kayıp düşmesinin engellenmesi amacıyla yapışkanlı madde ile kaplanmıştır. İncelemelerde, bazı merdivenlerdeki yapışkan maddelerin söküldüğü ve işlevini yitirdiği görülmüştür.

18. Yaşam evlerinde yangın alarm sistemi ve yangın tüpleri bulunduğu ve yangın tüplerinin düzenli kontrolünün yapıldığı incelenen bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

19. Evlerin ortak alanlarında ve koridorlarında toplamda dört adet güvenlik kamerasının bulunduğu ve güvenlik kameralarının özel yaşam alanlarını görmediği tespit edilmiştir.

20. Merkezin geniş bir bahçesi ve kapalı futbol sahası bulunmaktadır.

21. Merkezde haşerelere karşı hem ev içlerine hem de Merkez bahçesine ilaçlama yapıldığı bildirilmiştir.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu

22. İdare ile yapılan görüşmede personel sayısının yeterli olduğu, bu bağlamda personel ihtiyacı bulunmadığı öğrenilmiştir.

23. Müdürlükte personele yönelik Çocuk Değerlendirme Programı (ÇODEP), Sıfır Atık, İş Sağlığı ve Güvenliği, Etik Kuralları, İnsan Hakları, Kişilerarası İletişim eğitimleri verildiği aktarılmıştır.

24. İdare ile yapılan görüşmede hakkında şikâyet bulunan bir personel olmadığı öğrenilmiştir.

25. Müdürlükte kardeş çocukların kaldığı, bu çocukların aynı evde bulunmasına dikkat edildiği, ayrıca oda ve ev yerleştirilmelerinde yaş farkının da dikkate alındığı bildirilmiştir. Bu doğrultuda Müdürlükteki çocukların 12-14 yaş, 14-16 yaş ve 16-18 yaş olacak şekilde üç yaşam evine paylaştırıldığı öğrenilmiştir.

26. Müdürlükte yedi zihinsel, bir görme ve bir dil ve konuşma engelli çocuk olduğu, çocukların engel türlerine göre sağlık kontrollerinin yapıldığı aktarılmıştır.

27. Müdürlükte hâlihazırda misafir çocuk bulunmadığı, ancak zaman zaman ilk kabul birimi olarak misafir çocukların olabildiği, misafir çocukların çoğunlukla; suça sürüklenme ve aile bütünlüğünün bozulması nedenleriyle ya da sığınmacı olarak misafir hizmeti aldığı ifade edilmiştir.

28. Merkez İdaresi, 13 yaş altı çocuklar ile engelli çocukların Merkez dışına çıkmalarına izin verilmediğini, onların boş zamanlarını Merkez bahçesinde ve ortak alanlarda

geçirdiklerini, bunun dışında diğer çocukların Merkezden çıkabildiklerini ifade etmiştir. Çocuklarla yapılan görüşmelerde söz konusu hususlar çocuklar tarafından teyit edilmiştir.

29. Müdürlükten izinsiz olarak ayrılan ve geri dönmeyen bir çocuk bulunduğu, konuya ilişkin İl Müdürlüğüne, çocuğun ailesine ve İlçe Emniyet Müdürlüğüne başvuru ve bilgilendirme yapıldığı aktarılmıştır.

30. Merkezde koruma ve bakım altında bulunan çocuklara yönelik olarak 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'nun Ek on birinci maddesine dayanılarak her yıl Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenecek miktar üzerinden hiçbir kesinti yapılmaksızın aylık net harçlık verildiği, verilen harçlıkların kayıt edilerek imza altına alındığı, çocuklara ait kalan harçlıkların emanet kasasına konulduğu bildirilmiştir.

1. İşkence ve Kötü Muamelenin Önlenmesi, Disiplin ve Şikâyet Mekanizmaları

31. Ziyaret esnasında; çocuklara yaşlarına uygun ve temiz kıyafetlerin giydirildiği, tek tip saç modeli olmadığı, çocukların bakımlı ve temiz olduğu, çocukların genel olarak neşeli görüldükleri, çocuklarda ilk bakışta tespit edilebilecek yaralanmaların bulunmadığı görülmüştür.

32. Merkez İdaresi ile yapılan görüşmelerde çocukların Merkezdeki günlük yaşam planına uymaları konusunda bilgilendirildikleri, bu doğrultuda giriş ve çıkış saatlerine uymayan, mazereti olmaksızın okula devam etmeyen çocuklar ile görüşüldüğü, ödül ve ceza toplantıları yapıldığı ve devam etmeleri durumunda harçlıklarının azaltıldığı ifade edilmiştir.

33. Çocukların şikâyetlerini grup sorumluları tarafından İdareye bildirdiği, taleplerin çoğunlukla yemek ve harçlık konusunda olduğu aktarılmıştır. Kendileri ile görüşme yapılan çocuklar da Merkez İdaresi, grup sorumluları ve diğer personel ile kolaylıkla iletişim kurabildiklerini, dilek ve şikâyetlerini iletebildiklerini dile getirmişlerdir.

C. Sağlık, Bakım ve Psiko-Sosyal Servis Hizmetleri

34. Merkezde bir adet revir bulunduğu ve bir sağlık memurunun mesai saatleri içerisinde görev yaptığı tespit edilmiştir. Mesai saatleri dışında acil bir durum oluşması halinde çocukların görevliler nezaretinde Merkez yakınındaki acil servise götürüldüğü aktarılmıştır.

35. Gerek görülmesi halinde çocukların tedavilerinin ildeki hastanelerde gerçekleştirildiği, ilde hastalıklar üzerine özel ihtisas yapmış doktor bulunmaması (pediatrik nefroloji vb.) halinde çocuğun il dışındaki hastanelere naklinin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

36. Bunun dışında çocukların sağlık taramasının yıllık periyodik muayeneler ile yapıldığı, bu sürecin sağlık ocağı veya hastane eşliğinde yürütüldüğü belirtilmiştir.

37. Merkezdeki sağlık görevlisi ile yapılan görüşmede her çocuk için sağlık dosyası tutulduğu ve çocukların bedensel ve ruhsal sağlıklarının dosyalarından takip edildiği öğrenilmiştir. Heyet tarafından yapılan incelemede sağlık hizmetlerine ilişkin tüm hususlar çocukların sağlık dosyalarında görülmüştür.

38. Merkezde acil sağlık müdahale çantasının acil durumlarda ihtiyaç olabilecek materyale sahip olduğu tespit edilmiştir.

39. Merkezde görevli psikoloğun çocukların psikolojik ve ruhsal sağlığının takibini yaptığı, bunun için çocuklarla bire bir ve grup görüşmeleri yapıldığı bildirilmiştir. Çocuklar ile yapılan bire bir görüşmelerde söz konusu hususlar teyit edilmiştir.

40. Merkezde kullanılan tüm ilaçların doktor kontrolünde reçete edildiği, psikiyatrik ilaçların kilitli dolaplarda saklandığı, ilaçların son kullanma tarihinin geçmediği tespit edilmiştir.

41. Psikiyatrik ilaçların revirde sağlık memuru nezaretinde, diğer ilaçların ise evlere dağıtıldığı ve ev görevlisi kontrolünde çocuklara verildiği çocuklarla yapılan görüşmelerde teyit edilmiştir.

42. Merkezde kalan her çocuğun bir grup sorumlusunun ve bir danışmanının olduğu bilgisi paylaşılmış ve çocuklar tarafından teyit edilmiştir.

43. Merkeze kabulü yapılan koruma ve bakım altında bulunan çocuklara, Merkeze uyum sürecinde ilk önce psiko-sosyal servis görevlisi ve grup sorumlusu ile Merkez tanıtımının yapıldığı, Merkeze kolay uyumun sağlanabilmesi için düzenli bireysel görüşmelerin gerçekleştirildiği, ayrıca çocuğun ev içi davranışlarının gözlemlendiği ifade edilmiştir.

44. Merkezde sigara kullanımına izin verilmediği ancak Merkezde koruma ve bakım altında bulunan çocuklardan sigara alışkanlığı olan çocukların bulunduğu öğrenilmiştir. İdare, bu konuya ilişkin çocuklar ile görüşüldüğünü ifade etse de herhangi bir eğitim ve bilgilendirme çalışmasının olmadığı tespit edilmiştir.

45. Merkeze kabulü yapılan çocuğun Kurum bakımına alınmasına sebep olan travmatik olayın izlerinin silinmesi adına çocuğun sportif, sanatsal ve kültürel faaliyetlere yönlendirildiği bildirilmiştir. Ziyaret sırasında atölyelerde sanatsal ve kültürel faaliyetlerle zaman geçiren çocuklar olduğu görülmüştür.

D. Beslenme ve Yemekhane

46. Merkezde çocuklara üç ana öğün ve iki ara öğün olacak şekilde yemek verilmektedir. Kurumun yemekleri evlerde yer alan mutfaklarda görevliler tarafından hazırlanmakta ve evlerde yenilmektedir.

47. Gıda malzemelerinin haftada iki defa Merkez tarafından temin edildiği, yemek menülerinin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından oluşturulan gıda standartlarına uygun şekilde belirlendiği, sağlık durumu nedeniyle diyet beslenmeye ihtiyaç duyan çocuklar olması halinde özel menülerin belirlendiği ifade edilmiştir.

48. Ziyaret kapsamında öğle yemeği Merkezde yenilmiş, yemeklerin doyurucu olduğu ve yemek çeşitliliğine dikkat edildiği görülmüştür. Çocuklar ile yapılan görüşmelerde çocukların yemeklerden memnun olduğu anlaşılmıştır.

49. Merkezdeki evlerin mutfakları Heyet tarafından ziyaret edilmiş, mutfakların temiz olduğu, gıdaların uygun şekilde muhafaza edildiği, yemek numunelerinin tarih belirtilerek paketlenildiği ve yetmiş iki saat saklandığı gözlemlenmiştir.

50. Evlerde gıda deposu olarak kullanılan odalarda birer adet buzdolabı ve derin dondurucu bulunmakta olup ihtiyaç fazlası olup soğukta saklanması gereken gıda maddelerinin bu dolaplarda saklandığı görülmüş, saklama koşullarının uygun olduğu ve gıda maddelerinin son kullanma tarihlerinin geçmediği tespit edilmiştir.

E. Eğitim, Faaliyetler ve Günlük Yaşam

51. Ziyaret tarihi itibarıyla Müdürlükte ikamet eden çocukların yirmi altısının örgün eğitime devam ettiği, örgün eğitime devam eden çocukların üçünün özel eğitim aldığı, yedi çocuğun ise üniversite sınavına hazırlandığı belirtilmiştir.

52. İdare, engelli çocukların eğitimlerindeki en önemli sorunun okullarına yerleştirildikten sonra herhangi bir kaynaştırma programına tabi tutulmaması olduğunu belirtmiştir.³

53. Çocukların okula ulaşımının kendi tercihlerine göre okul servisi ya da toplu taşıma ile sağlandığı, toplu taşıma kullanan çocukların ulaşım giderlerinin karşılandığı aktarılmış ve çocuklar tarafından teyit edilmiştir.

³ 573 sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin "Kaynaştırma" başlıklı 12'nci maddesine göre; "Özel Eğitim gerektiren bireylerin eğitimleri, hazırlanan bireysel eğitim planları doğrultusunda akranları ile birlikte her tür ve kademedeki okul ve kurumlarda uygun yöntem ve teknikler kullanılarak sürdürülür." Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim" başlıklı 22'nci maddesine göre ise, "(1) Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda her tür ve kademedeki eğitimlerini kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla sürdürülebilirler. (2) Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı veya özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak sürdürebilirler. (3) Okul öncesi eğitim, ilköğretim ya da mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim okullarında kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim verilebilir."

54. Merkezin oldukça geniş ve küçük yaştaki çocuklar için oyun oynamaya elverişli bir bahçeye sahip olduğu gözlemlenmiştir.

55. Merkezin bahçesinde kapalı bir futbol ve basketbol sahası bulunmakta olup Safranbolu Halk Eğitim Merkezinden gelen öğretmenler ile haftada üç gün çocuklara futbol antrenmanı yaptırıldığı öğrenilmiş ve çocuklar tarafından teyit edilmiştir.

56. Merkezde çocukların barınmadığı bir ev müzik ve resim atölyesi olarak kullanılmaktadır. Bu kapsamda davul, gitar ve bateri gibi müzik aletlerinin ve resim araç ve gereçlerinin temin edildiği, Safranbolu Halk Eğitim Merkezinden görevli öğretmenlerin yardımıyla ilgilenen çocuklara her gün müzik ve resim eğitimi verildiği öğrenilmiştir. Ziyaret sırasında atölye ziyaret edilmiş, öğretmenlerin çocuklar ile iyi bir iletişimi olduğu, çocukların atölyede vakit geçirmekten memnun olduğu gözlemlenmiştir.

57. Merkezde küçük bir kütüphanenin olduğu görülmüş olup kayıtlarda çocukların kütüphaneyi aktif olarak kullanabildiği tespit edilmiştir.

58. Evlerin ortak alanlarında televizyon, oyun konsolu ve kitaplık olduğu görülmüştür. Oyun konsolunun çocukların eğitimini etkilemeyecek şekilde haftanın belirli gün ve saatlerinde kullanıldığı çocuklar tarafından ifade edilmiştir.

59. İdare, Merkezdeki rutin sosyal faaliyetlerin dışında, zaman zaman çocuklar için kültür gezileri düzenlendiğini belirtmiştir. Çocuklarla yapılan görüşmelerde, çocukların il içi ve dışı gezilere katıldıkları öğrenilmiştir.

60. Merkezdeki sosyal faaliyetler dışında, on üç yaş üstü çocukların günlük yaşamlarını Merkez dışında da geçirebildiği, akşam sekiz buçuğa kadar izinli oldukları ifade edilmiştir.

61. Merkezden reşit olarak ayrılan çocukların Bakım Sonrası Rehberlik Programı kapsamında takibine devam edildiği, başta bağımsız yaşama hazırlık ve istihdam konuları olmak üzere, ihtiyaç duydukları her konuda yardımcı olduğu ifade edilmiştir.

F. Dış Dünya İle İletişim, Ziyaret ve Ailelerle Etkileşim

62. Merkezdeki çocuklara aileleri ile Merkez içerisinde görüşme imkânı sağlandığı, aile görüşmeleri ve aile yanına izinli alma işlemlerinin sosyal çalışma görevlilerince hazırlanan sosyal inceleme raporu ile onaylandığı belirtilmiştir. Raporda çocuğun aile ile görüşmesinin çocuğa zarar verebilecek nitelikte olduğunun tespit edilmesi halinde görüşmelerin durdurulduğu ya da sınırlandırıldığı vurgulanmıştır. Ziyaret sırasında bir çocuğun ailesinin çocukla görüşmek için Merkeze geldiği, Merkez bahçesinde çocuk ile rahat bir şekilde görüşebildiği gözlemlenmiştir.

63. Çocukların aile yanına izinli verilebilmesi için, çocuğu izinli olarak almak isteyen ailenin dilekçe ile başvurduğu, aileye yönelik olarak sosyal inceleme raporu düzenlendiği, çocuğun aile yanına izinli gitmesinin uygun görülmesi halinde yılda yetmiş beş günü geçmeyecek şekilde izin verildiği bildirilmiştir.

64. Bunun yanı sıra çocukların dış dünya ile iletişimlerini şahsi telefonları ile sağlayabildikleri, telefonu olmayan çocukların istemeleri halinde harçlıkları biriktirilerek telefon alındığı, ayrıca Merkezde çocukların kullanımına açık sabit telefon ve bilgisayar bulunduğu belirtilmiştir. Ziyaret sırasında çocukların sabit telefon ve bilgisayarı rahat bir şekilde kullanabildiği gözlemlenmiştir.

IV. TAVSİYELER

A. Merkeze Yönelik Tavsiyeler

65. Yaşam evlerindeki merdivenlerde bulunan yapışkan bantların yenilenmesi,

66. İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde çocukların sigara gibi kötü alışkanlıkları bırakmaları için seminer ve programların düzenlenmesi,

B. Safranbolu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

67. Merkezde ikamet eden engelli çocuklar için kayıtlı oldukları okullarda kaynaştırma programlarının oluşturulması,

C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Yönelik Tavsiye

68. Merkezde engelli çocukların ikamet ettiği göz önünde bulundurularak Merkezin TSE Erişilebilirlik Standartlarına uygun hale getirilmesi, hususları tavsiye edilmektedir.